

ข้อมูลทั่วไปต้นแคน

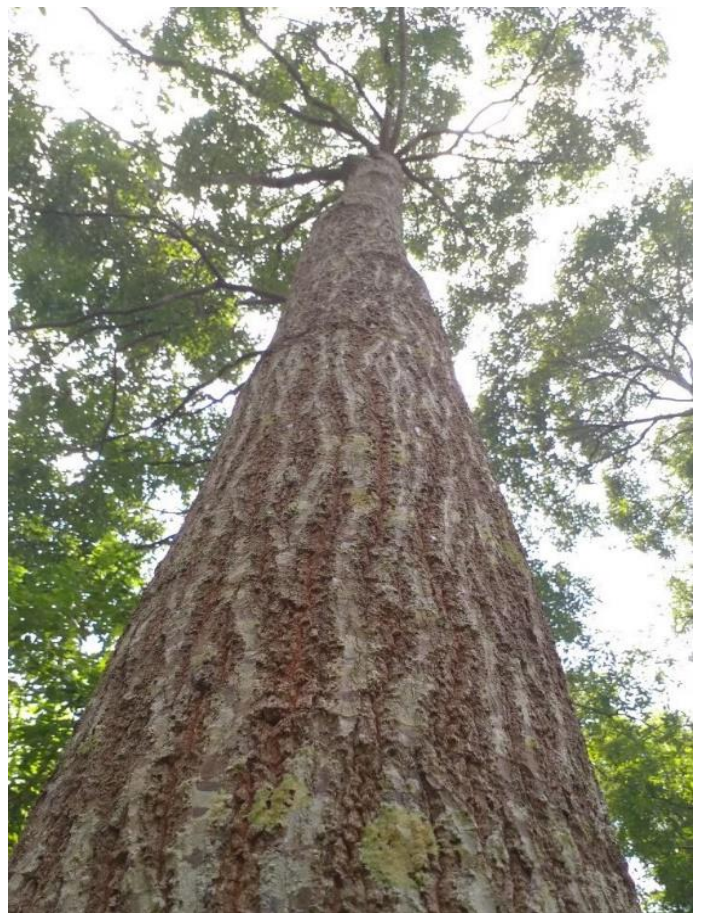
ชื่อพื้นเมือง แคน (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)

,จุกี้ โขเก จะเคียน(ภาคเหนือ),ตะเคียนทอง(ภาคกลาง)

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Hopea odorata* Roxb.

ชื่อสามัญ Iron Wood, Thingan, Sace, Malabar Iron Wood

ชื่อวงศ์ Dipterocarpaceae



ตะเคียน เป็นไม้ต้นขนาดใหญ่ ลักษณะ ตะเคียนเป็นไม้ต้นไม้ผลัดใบ ลำต้น เปลวตรงเปลือกสีน้ำตาลคล้ำหรือดำ ที่รอยแตกของเปลือกจะมีชั้นสีเหลืองเกาะอยู่ที่แผลแตก ต้นที่ยังเล็กอยู่เปลือกจะเรียบ แต่ถ้าต้นโตเต็มที่เปลือกจะแตกเป็นสะเก็ด เรือนยอดหนาทึบเป็นพุ่มกลม เนื้อไม้ละเอียดสีน้ำตาลปนเหลือง ใบ เดี่ยว เรียงสลับรูปไข่แกมรูปหอก ผิวใบเกลี้ยงเป็นมัน ตรงที่ง่ามแขนงใบที่ติดกับเส้นกลางใบมักมีตุ่มหูดติดอยู่ ดอก ช่อ ออกตามง่ามใบ ดอกย่อยมีขนาดเล็กสีขาวถึงเหลืองอ่อน มีกลิ่นหอม ดอกจะเรียงกันเป็นแถวบนก้านช่อดอกย่อย ที่ช่อมีขนสีเทาทั่วๆ ไป ผล รูปกระสวยเล็ก มีปีกยาว 2 ปีก ปีกสั้น 3 ปีก ปีกยาวแต่ละปีกมีเส้นๆ ตามความยาว เนื้อไม้ใช้ต่อเรือ ทำเครื่องตกแต่งบ้าน และเครื่องมือใช้ในทางกลกรรม เนื้อไม้สวยและทนทาน



ต้นแคนในพื้นที่ตำนาแสง

เดิมพื้นที่บ้านนาคำแคนมีต้นแคนอยู่เป็นจำนวนมาก มีลำห้วยที่มีน้ำชุ่มและมีต้นแคน (ตะเคียนทอง) เกิดอยู่ที่ต้นลำห้วย ชาวบ้านได้เข้ามาทำกินในพื้นที่ และเนื่องจากพื้นที่เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ เหมาะแก่การทำนาข้าว ชาวบ้านส่วนใหญ่จึงประกอบอาชีพเกษตรกรทำนาข้าว ซึ่งส่งผลให้พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นา จึงเป็นที่มาของชื่อบ้านนาคำแคน

ประโยชน์ด้านเครื่องเรือน-เครื่องใช้

เนื่องจากเนื้อไม้มีความทนทาน ทนปลวกดีจึงนิยมใช้ในการก่อสร้างอาคารบ้านเรือนรวมถึงเฟอร์นิเจอร์ตกแต่งบ้าน เครื่องเรือน หน้าต่าง วงกบประตู ทำพื้นกระดาน ฝาหลังคา รั้วไม้ หีบใส่ของ

สรรพคุณทางยา

- 1) แก่นมีรสขมอมหวาน ช่วยแก้โลหิตและกำเดา
- 2) ยางช่วยแก้อาการท้องเสีย
- 3) เปลือกต้นใช้เป็นยาสมานแผล
- 4) ดอกใช้เข้าในตำรับยาเกสรร้อยแปด ใช้ผสมเป็นยาทิพย์เกสร

ในปัจจุบันต้นแคนเป็นพืชที่หายากและสูญหายจากชุมชน จึงเหมาะแก่การนำมาปลูกรักษาเป็นอย่างยิ่ง

